

*Jayne Schooler &
Betsy Keefer Smalley*

RESCRIIND POVESTEA PENTRU COPILUL MEU ADOPTAT

PARENTINGUL EFICIENT PAS CU PAS

DESPRE PARENTINGUL EFICIENT PAS CU PAS

A fi părinte este atât o călătorie fascinantă, cât și una provocatoare. Este o binecuvântare să ai un copil pe care să-l iubești, să-l îngrijești și să-l încurajezi. Cu toate acestea, este o călătorie plină de încercări - uneori minunate, iar altele chiar frustrante. Această broșură - alături de altele din această serie - e concepută pentru a te ghida în îngrijirea sănătoasă a unui copil care să ajungă să își atingă potențialul maxim.

Fiecare broșură conține informații de bază despre ce înseamnă abilități, aptitudini și capacități de creștere a copiilor. Vei găsi activități care te ajută să aplici fiecare strategie. Chiar dacă aceste broșuri conțin informații care te pot ajuta să îți îmbunătățești felul în care îți crești copiii, s-ar putea să nu răspundă la toate întrebările pe care le are un părinte despre un anumit subiect. De aceea, este recomandat ca fiecare părinte să se alătore altor părinți în această călătorie de o viață de învățare și modelare. A fi părinte e un proces de învățare pas cu pas.

Te invităm să citești toate broșurile noastre și să ni te alături într-unul dintre numeroasele noastre traininguri. Sperăm să parcurgem împreună, pas cu pas, drumul către o creștere eficientă a copiilor.

*Cu sinceritate,
Ruby M. Johnston
Președinte, Fondator al International
Leadership and Development Center, LAMb
International*

Broșurile Pas cu Pas sunt realizate de LAMB International, Canada și Centrul de Leadership și Dezvoltare, Ucraina.

LAMB International este o organizație creștină de învățare și instruire care are la bază Efeseni 4:12-17.

Scopul nostru este de a crește capacitatea acelor persoane care lucrează cu copiii și tinerii vulnerabili, defavorizați și orfani.

Focusul principal al lucrării noastre este de a instrui în domenii precum: Leadership, Traumă, Management și Protecția Copilului.

<http://lambinternational.org/>
lambinternational@gmail.com

ALIANȚA ROMÂNIA FĂRĂ ORFANI unește organizații nonguvernamentale, biserici, firme, persoane publice și private având un singur scop: **fiecare copil să beneficieze de dragostea, susținerea și siguranța apartenenței la o familie.**

Un copil care a experimentat traume, fie și doar cea a despărțirii de familie, are nevoie de o atenție aparte. Noi vrem să ajutăm la educarea și susținerea celor ce îi îngrijesc pe acești copii, în familie sau în tranziția către o familie, să o facă cât mai bine.

<https://www.romaniafaraorfani.ro/>
<https://www.facebook.com/AliantaRomaniaFaraOrfani>
<https://www.instagram.com/romaniafaraorfani/>

CUM SĂ CREĂM LEGĂTURI ÎNTRE UN TRECUT NECUNOSCUȚ ȘI UN VIITOR PROMIȚĂTOR

Fiecare copil reacționează într-un mod unic și specific la separarea de familia sa de origine. Dar aceste sentimente dureroase țin un fir comun de-a lungul vieții copiilor mai mari adoptați. Pentru copiii ale căror amintiri despre relațiile din trecut ard mocnit în mintea lor, tematici frecvente par să-i reviziteze pe perioada procesului de vindecare¹

"NU AM NICIO AMINTIRE DESPRE OAMENII IMPORTANTI DIN TRECUTUL MEU. MĂ ÎNTREB DACĂ OAMENII IMPORTANTI DIN TRECUTUL MEU AU VREO AMINTIRE DESPRE MINE?"

1. Sentimente de abandon însoțite de sentimente de umilire și lipsă de valoare
2. Furie față de persoana care i-a abandonat, fie prin faptul că au renunțat la ei, au murit sau au divorțat
3. Sentimentul că sunt responsabili pentru abandonarea lor, fără ancorare în realitate
4. Rușine și vină pentru "fapta" cumplită despre care cred ei că a cauzat separarea
5. Nevoia de a se pedepsi singuri pentru această faptă

Copiii trebuie să înțeleagă evenimentele din trecut și viitor și motivul pentru care lucrurile s-au întâmplat în acest fel, pentru a trece de la un trecut dureros la un viitor promițător. Această înțelegere este vitală pentru simțul identității copilului, simțul continuității, dar mai ales, pentru simțul valorii de sine. Există mai multe instrumente eficiente care îi pot ajuta pe copii să-și integreze trecutul în prezent.

Următoarele pagini din această broșură descriu 6 instrumente eficiente pentru a rescrie povestea unui copil:

- *Cartea despre viața copilului*
- *Cutia cu povestea vieții*
- *Harta vieții*
- *Arborele genealogic*
- *Spunem povești terapeutice*
- *Ținem un jurnal*

CARTEA DESPRE VIAȚA COPILULUI

Cum arată? Redactarea unei cărți despre viață în funcție de vârstă.

Următorul material a fost adaptat după cartea “Spunând adevărul copilului tău adoptat sau luat în plasament” de Betsy Keefer și Jayne Schooler.

CARTEA DESPRE VIAȚA COPIILOR ÎNTRE 0 ȘI 2 ANI

Să aduni informații pentru cartea despre viața copilului de 0-2 ani poate fi mult mai important decât poate părea la prima vedere. Copiii nu au amintiri la aceste vârste despre părinții lor biologici, persoanele care i-au luat în plasament sau despre alți oameni semnificativi care s-au îngrijit de ei. De cele mai multe ori nu au nici poze cu ei sau alte persoane importante care îi pot ajuta să completeze aceste informații lipsă. E crucial să se completeze cartea despre viața copilului în timp ce el se află în plasament, indiferent dacă se urmărește reunirea cu familia biologică sau adopția.

Ce trebuie să conțină

De unde poți obține informații

Informații despre naștere: certificat de naștere, înălțime, greutate, ora și data nașterii, numele doctorilor din spitalul unde s-a născut (o poză a nou-născutului, dacă este posibil), informații medicale specifice, sau detalii despre naștere, genogramă, poze cu familia biologică și informații culturale.

Registrul de Stare Civilă, dosarele spitalului unde s-a născut, medicul pediatru, părinți biologici, familia extinsă.

Ce trebuie să conțină**De unde poți obține informații**

Informații despre plasament: motive pentru plasament, fiecare mutare listată cronologic, scrisoare de "la revedere" de la îngrijitori/asistenți maternali, numele altor copii de care copilul a fost apropiat, poze ale îngrijitorilor/asistenților maternali, ale caselor în care a fost în plasament, ale dormitorului, ale animalelor de companie (dacă este cazul) etc.

Arhivele Judecătoriei, familia biologică, asistentul social, managerul de caz, asistenții maternali anteriori, infirmiere/îngrijitoare.

Informații medicale: lista doctorilor care s-au îngrijit de copil, carnet de vaccin, lista bolilor din perioada copilăriei, alergii, accidente.

Dosarul medical al copilului, Departamentul de Sănătate, pediatru, asistenți maternali.

Informații despre dezvoltarea copilului: repere importante în dezvoltarea copilului.

Asistenți maternali anteriori, dosarul medical.

Informații legate de adopție: data finalizării, poze de la petrecerea cu ocazia adopției, orice detalii despre momente speciale.

Familia adoptivă și asistentul social care a asistat adopția.

CARTEA DESPRE VIAȚA COPIILOR ȘCOLARI

Copiii care au fost scoși din familiile lor în timpul anilor de școală primară pot avea amintiri despre acei oameni importanți din viețile lor, dar de cele mai multe ori aceste amintiri pot fi vagi și scurte. Aceste amintiri pot veni în același timp cu imagini despre trauma din urma unui abuz, neglijare și cu imagini a experienței de separare. Cartea despre viața copilului ar trebui să fie acel instrument care completează părțile lipsă din memorie și în același timp înlocuiește fanteziile care s-au creat în lipsa informațiilor reale. Ar trebui să includă informații despre naștere, dezvoltarea copilului

și informații medicale, cum au fost prezentate mai sus. Pe lângă acestea ar trebui să mai includă și următoarele detalii:

Pe lângă informațiile deja menționate, mai trebuie să conțină și următoarele detalii:

De unde poți obține informații

Informații despre plasament: motive pentru plasament, fiecare mutare listată cronologic, scrisoare de "la revedere" de la asistenții maternali, numele altor copii de care copilul a fost apropiat, poze ale asistenților maternali, ale caselor în care a fost în plasament, ale dormitorului, ale animalelor de companie (dacă este cazul), activități ale Bisericii, prieteni din cartier, echipe de sport, scrisori, corespondența cu familia biologică sau alți prieteni, numele și adresa fraților de care a fost separat, evenimente speciale.

Arhivele Judecătoriei, familia biologică, asistentul social, asistenții maternali anteriori, profesori, consilieri, lideri adulți, pastori

Informații despre educația copilului: lista cu toate creșele și școlile la care a fost și menționi cu datele, numele școlilor, adresele și pozele acestora; poze cu colegi de clasă, profesori și alți adulți semnificativi din viața acestora, dacă e posibil; copii ale carnetelor de note, mostre cu părți din temele pentru acasă, proiecte speciale; imagini ale momentelor importante și evenimentelor speciale; premii, realizări și certificate.

Personalul școlii, profesori, albume de an școlar, ziarul școlii și al comunității, arhivele școlii, antrenori.

Pe lângă informațiile deja menționate, mai trebuie să conțină și următoarele detalii:

De unde poți obține informații

Informații legate de adopție: Instrumentele folosite în pregătirea copilului pentru adopție, data finalizării, poze din ziua adopției, etc.

Familia adoptivă, asistentul maternal și asistentul social care a asistat adopția.

CARTEA DESPRE VIAȚA ADOLESCENȚILOR

Adolescenții care au fost în plasament și trec apoi în adopție sau pe cont propriu au pierdut cel mai probabil urma detaliilor despre evenimentele importante din viața lor. Probabil că nu au prea mult amintiri despre trecutul lor - puține informații și poze despre nașterea lor, spre deloc. Nu au niciun document care să consemneze unde au locuit și cu cine au locuit, școlile la care au fost și realizările pe care le-au obținut. Să întocmești o carte despre viața unui adolescent necesită multă investigație și perseverență. Cu toate acestea, ar putea fi singura legătură a tânărului de la un trecut confuz și incoerent către un viitor mai stabil. Cartea despre viața adolescentului ar trebui să includă pe cât de mult posibil informații despre naștere, situație medicală și parcursul dezvoltării. Pe lângă aceste detalii, ar trebui să mai includă și următoarele:

Pe lângă informațiile deja menționate, mai trebuie să conțină și următoarele detalii:

De unde poți obține informații

Informații despre plasament: o listă cronologică a locurilor unde a locuit adolescentul, cu cine a locuit, motive pentru care s-a mutat, imagini cu locurile și oamenii importanți din viața lui și care au ajutat la dezvoltarea lui.

Registrul de Stare Civilă, dosarele spitalului unde s-a născut, dosarele de la Direcția de asistență socială, părinți biologici, familia extinsă.

Pe lângă informațiile deja menționate, mai trebuie să conțină și următoarele detalii:

De unde poți obține informații

Informații despre educația copilului: lista cu școlile la care a fost, mențiuni cu datele, numele școlilor, adresele și pozele acestora; poze cu colegi de clasă, profesori și alți adulți semnificativi din viața acestora, dacă e posibil; copii ale carnetelor de note, mostre cu părți din temele pentru acasă, proiecte speciale; imagini ale momentelor importante și evenimentelor speciale; premii, realizări și certificate.

Personalul școlii, profesori, albume de an școlar, ziarul școlii și al comunității, arhivele școlii, antrenori.

Informații despre perioada în care a locuit în apartament social: informații și momente speciale culese de la ore și de la grupurile de tineri, poze cu alți tineri cu care a locuit, lideri de grup, poze de la ieșirea din centru și de la ziua mutării în apartament.

Asistenți sociali, asistenți maternali, infirmiere, îngrijitoare, asistente medicale.

Informații legate de adopție: instrumentele folosite în pregătirea adolescentului pentru adopție, data finalizării, poze din ziua adopției, etc.

Familia adoptivă, familia maternală și asistentul social care a asistat adopția.

CUTIA CU POVESTEA VIEȚII COPILULUI

În plus la consemnarea poveștii vieții copilului în cartea despre viața lui, există și cutia cu povestea vieții. Aceasta ar trebui să fie o cutie sau cufăr în care să fie depozitate toate amintirile copilului - de la primul dinte, la trofee și premii de la concursuri sportive și muzicale, la carnete de note și notițele speciale ale profesorilor. Cu cât copilul crește, cu atât sunt mai importante aceste amintiri, cum ar fi: pasaje din teme pentru acasă, proiecte speciale, poze ale evenimentelor importante și speciale, premii, realizări, certificări.

HARTA VIEȚII COPILULUI

Harta vieții este o tehnică folositoare în reconstruirea istoriei plasamentului copilului. Harta vieții copilului poate face cunoscut un număr important de evenimente care au avut loc în viața copilului, dar care adesea se pierd atunci când se mută de mai multe ori. Evenimentele importante din viață includ:

- *Unde a locuit copilul*
- *Pentru ce perioadă a locuit acolo*
- *Oamenii, animalele de companie, locurile care au fost importante pentru el*
- *De ce a trebuit să se mute*
- *Cum l-a făcut mutatul să se simtă*

Copilul ar trebui să fie un participant activ la conturarea acestei hărți. Ar trebui să fie încurajat să deseneze în ce mod alege el. Scopurile principale ale acestei tehnici sunt să genereze o discuție deschisă despre istoria copilului, să le dea părinților șansa de a discuta și clarifica anumite aspecte din viața copilului care au fost înțelese greșit, să asigure suportul necesar pentru momentele dureroase și să reasigure stabilitatea noilor săi părinți.²

În principal, folosirea acestui instrument e pentru acei copii care au fost în plasament înainte de a fi adoptați sau în cazul adopțiilor internaționale, pentru copiii care au amintiri din orfelinat sau au fost în plasament. Este un mijloc de lucru relevant atât pentru copii de 4 ani cât și pentru perioada adolescenței.

ARBORELE GENEALOGIC

Acest arbore genealogic este puțin diferit față de arborele genealogic comun și are un scop unic.

Arborele genealogic îi ajută pe copii să-i organizeze pe toți oamenii care au fost importanți în viața lor. Familia biologică poate fi așezată ca și rădăcina arborelui. Aceste "rădăcini" (adică familia biologică) nu poate fi văzută, dar ancorează copacul, așa cum familia biologică a lăsat copilului moștenirea genetică, iar aceasta va face mereu parte din el. Familiile/familia la care copilul a fost în plasament și rudele acestuia pot fi reprezentate ca și trunchiul copacului pentru că ele au ajutat copilul să crească și să se dezvolte. Familia adoptivă va fi reprezentată ca și partea superioară a trunchiului, crengile, frunzele, fructele și florile. Prin acest exercițiu, copilul învață că nu trebuie să aleagă între familii și poate realiza rolul pe care l-a avut fiecare familie în viața lui și cum au participat fiecare la creșterea și dezvoltarea lui.⁷

HAI SĂ SPUNEM O POVESTE/ HAI SĂ SCRIEM O POVESTE

O altă tehnică creativă în ghidarea copiilor de a-și exprima gândurile și emoțiile despre experiențele

lor de viață este numită

de Dr. Fahlberg -

Povestea
terapeutică

De ce ajută
povestea
terapeutică?

Conform lui

Kathryn Brohl, în

cartea ei, „Lucrând cu

copii traumatizați” (Working

with Traumatized Children), “povestea terapeutică este o metodă eficientă

de a aborda amintiri traumatizante, (de a monitoriza) răspunsuri și de

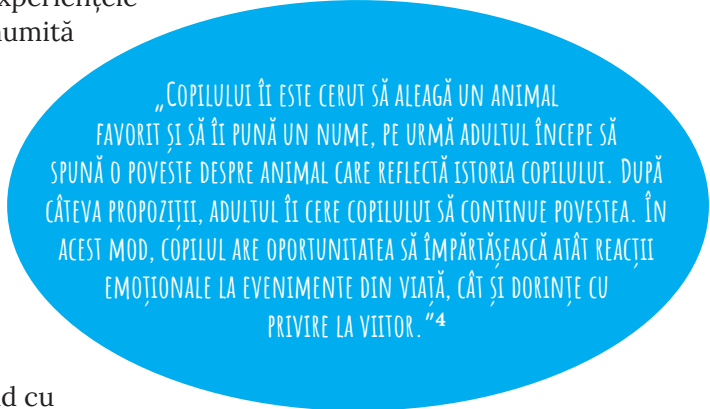
a-i învăța soluționarea problemelor. Povestea terapeutică, de asemenea,

trece peste împotrivirea copilului, vorbind despre și oferind soluții pentru depășirea traumei, fără a discuta în mod direct despre ea.”⁵

*Un exemplu de folosire a metodei „Hai să spunem o poveste”:*⁶

Beniamin, 4 ani, trăise în plasament timp de aproape un an, pentru că fusese abuzat fizic de iubitul mamei sale. A dezvoltat o relație apropiată, plină de dragoste cu părinții de plasament. Beni avea întâlniri săptămânale cu mama sa biologică adolescentă, care nu mai era cu același iubit. Planul era ca el să se întoarcă în scurt timp în grija mamei sale. Asistentul lui social, Dra. Shields, dorea să știe mai multe despre modul în care Beniamin vedea abuzul din trecut și dacă își percepea mama ca o sursă de siguranță. A decis să folosească povestea terapeutică împreună cu el, pentru a ușura discuția. Știa că în conversația cu un copil mic este deseori necesar ca adultul să pună întrebări dirijate în timpul povestirii.

Dra S: Odată ca niciodată era un iepuraș pe nume Ben. Când era doar un pușor, Iepurașul Ben trăia cu mama și bunica lui. Cum crezi că era pentru Ben când era doar un pui?

Ben: Iepurașul Ben era fericit cu mama și bunica lui.

Dra S: După, ce crezi că s-a întâmplat?

Ben: După s-au mutat.

Dra S: Într-o zi mama iepurașului Ben și bunica lui au avut o ceartă iar Ben împreună cu mama lui au plecat. S-au mutat împreună cu niște prieteni de-ai mamei Iepurașului Ben. Cum crezi că a fost pentru iepurașul Ben atunci?

Ben: Trist.

Dra S: Ben era trist? Îi era dor de cineva?

Ben: Era foarte trist pentru bunica lui. Acolo era un om rău.

Dra S: Când iepurașul Ben era foarte trist, plângea mult. Prietenilor mamei lui nu le plăcea să audă plânsete. Unul din ei devenea atât de frustrat, încât îi dădea o palmă la fund iepurașului Ben, atât de tare, că îl durea foarte mult. Nu e bine ca adulții să rănească copiii. Într-o zi, vecinii l-au auzit pe iepurașul Ben plângând foarte tare. Au sunat niște adulți care ajută familiile de iepurași când au probleme. Unul din acești adulți a venit să viziteze familia iepurașului Ben. Iepurașul Ben avea vânătași la fund. Omul care îl lovide era foarte nervos pe toată lumea. Iepurașul Ben avea nevoie să fie într-un loc sigur, unde să nu mai fie rănit. Cum crezi că s-a simțit iepurașul Ben când s-a mutat într-un loc nou?

Continuând povestea, Dra S l-a încurajat pe Beni să vorbească despre sentimentele lui din acea perioadă de tranziție și despre posibila mutare înapoi la mama lui. A aflat că lui Beni îi era dor de mama lui și că dorea să petreacă mai mult timp cu ea. De asemenea, Dra S a învățat că el era mai puțin îngrijorat cu privire la un posibil abuz în viitor, și mai mult de anticiparea separării de familia sa de plasament. Ca pentru mulți copii la vârsta lui, soluția poveștii era ca mama iepurașului să se mute împreună cu iepurașul Ben și familia de plasament.

Dra S a modificat finalul poveștii, observând că iepurașului Ben i-ar plăcea un anumit final, dar nici unul din adulți nu credea că ar funcționa acel final. În schimb, au decis că ar trebui să meargă să trăiască cu mama iepuraș, dar

să viziteze des familia de plasament, pentru a nu le simți foarte mult lipsa. Același tip de poveste poate fi folosit pentru a ajuta un copil să verbalizeze sentimentele lui despre experiența adopției.

Copiii mai în vârstă deseori preferă să își scrie propria poveste. Urmează o poveste scrisă de un băiat Afro-American de 10 ani, Mike, după adopția sa în familia caucaziană a învățătorului din clasa I.

Tom-Tom, dovleacul rotund⁷

Odată ca niciodată, Tom-Tom - luminiță strălucitoare - s-a născut pe un munte. Dar a fost abandonat de mama lui adevărată. Asta l-a făcut să se simtă foarte trist, pentru că ea nu mai putea să aibă grijă de el. El a decis că era prea mic să fie singur, așa că s-a dus să-și caute o familie nouă. A căutat și a căutat. Era trist și singur, căutând o nouă familie. Asta îl făcea să se poarte urât. Toată lumea credea despre el că era un dovleac care se poartă urât.

Apoi, când a împlinit 8 ani, și a găsit o nouă familie de dovleci. Ei nu arătau exact la fel ca el, pentru că ei erau dovleci de formă ovală, iar el era dovleac de formă rotundă. Dar ei erau oricum dovleci, chiar dacă arătau puțin haios la exterior.

Acum are 10 ani și e un dovleac mic, fericit și bun. Nici măcar nu le mai observă forma. Viața e bună pentru Tom-Tom.

Mike A.

SCRIE O SCRISOARE SAU UN JURNAL

Adolenșenții își ascund de multe ori sentimentele adânc – sau cel puțin disponibilitatea de a vorbi cu un adult. Uneori, singura metodă pentru ca un adolescent să comunice este prin intermediul unei scrisori sau a unui jurnal.

SCRIEREA UNEI SCRISORI

Mai jos este o parte dintr-o scrisoare a unei adolescente, adresată mamei ei biologice, la sugestia mamei adoptive. Scrisoarea nu avea să ajungă niciodată la părinții biologici, dar Tasha a fost dispusă să împărtășească această scrisoare cu părinții adoptivi. Le-a oferit o înțelegere extraordinară a sentimentelor și percepțiilor ei despre viața de dinainte.

Scrisoarea Tashei

Dragă Barbara,

În doar câteva zile voi împlini 16 ani. 16. Îți vine să crezi? Au trecut mulți, mulți ani de când te-am văzut. Ultima amintire pe care o am este la agenție. Mama și tata au poze vesele de la acea ultimă vizită. Aveam în jur de 4 ani. Sper că acum ești fericită. Ești? Eu nu sunt, nu complet, oricum. Asta îmi doresc în fiecare an când suflu în lumânări. Când ai semnat pe acea linie punctată și m-ai dat, tu ai suflat lumânările. De ce ai făcut asta? Pentru că îți doreai fericire?

În acești 12 ani am trăit cu o mamă și un tată minunați. Mi-au sărutat și tratat toate zgârieturile, m-au ajutat cu temele, mi-au ascultat pălăvrăgeala (în special despre băieți), m-au învățat să conduc mașina familiei (imi voi lua permisul săptămâna viitoare). Îi iubesc pentru tot ce înseamnă pentru mine. Eu știu ce am făcut anii ăștia. Știu ce au făcut părinții mei. Dar, mamă, tu ce ai făcut?

Cu toții îmi spun că la 16 ani e prea devreme să vin să te găsesc. Îmi spun că încă nu sunt gata. Nu sunt de acord! Am multe întrebări la care numai tu poți răspunde. De ce trebuie ca o parte atât de mare din viața mea să

lipsească? Tu ai suflat lumânările? Eu nu am avut nicio alegere. De ce trebuie să sufăr eu?

Fiica ta, Tasha

ȚINEREA UNUI JURNAL

O altă metodă ajutătoare pentru adolescenți este scrierea în jurnal. Ținerea unui jurnal cu gândurile și sentimentele lor îi ajută pe adolescenți să exprime sentimentele și gândurile despre care e dificil de discutat. Urmează două povestiri din jurnalul lui Carol, care a relatat problemele ei cu propria adopție. A fost adoptată de bebeluș. Jurnalul este scris precum o scrisoare către mama ei biologică.

Jurnalul lui Carol

Din Jurnalul lui Carol – 30 Decembrie 1997 – 15 ani

Astăzi e ziua mea.. la 2:26 dimineața m-ai născut. Înseamnă ceva pentru tine că acum așa mulți ani ai născut un copil? Ei bine, eu sunt aici – gândindu-mă la tine. Tu te gândești la mine? Ar fi drept ca și tu să te gândești la mine, dar de unde să știu eu.

Din Jurnalul lui Carol – 30 Decembrie 1998 – 16 ani

A fost o zi de naștere de care m-am bucurat greu. Gândurile la tine mi-au dominat întreaga zi. Mă simt de parcă merg cu o etichetă mare lipită de bluza mea. Eticheta strigă „ADOPTATĂ”, voci tăcute șoptesc „lăsată”, „aruncată”, „adoptată, adoptată, adoptată”. Mă plimb, ca astăzi, prin magazine și se simte de parcă toată lumea poate să vadă prin mine și să știe totul despre mine.

PASUL FINAL

Rescrierea poveștii copilului este probabil una din cele mai importante sarcini dată unui părinte adoptiv. Prin faptul că îți ia timp de a lucra în mod intenționat la cărțile vieții copilului, hărțile vieții sau poveștilor terapeutice cu un copil, părintele îi transmite că toate lucrurile conectate de el sunt foarte importante – trecutul lui, prezentul lui și viitorul lui. Dacă ești un părinte adoptiv, îți sugerăm să investești timp în a-ți ajuta copilul să-și rescrie povestea. Alege una sau mai multe din tehnicile potrivite vârstei din această carte. Este un pas înspre crearea unor relații sănătoase care merită tot timpul și efortul.

NOTE

1. Hilary, Betse and Rebecca Richardon, “Developing a Life Story Book Program for Foster Children, “ , “ Child Welfare Journal, vol 60, no 8, September/October 1981.
2. Rycus J. & Hughes, R. (1998) *Field Guide to Child Welfare*, Washington: D.C. CWLA Press and Columbus, Ohio: Institute for Human Services
3. *Ibid*
4. *Ibid*
5. Brohl, K. (1996) *Working with Traumatized Children*. Washington, D.C.: CWLA Press
6. The story is taken entirely from a *Child’s Journey Through Placement and is used with permission of the author*
7. Anthony, Beth. “A place for Mike”. *Guidepost Magazine*, July, 1999. Used with permission.

NOTIȚE

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

PARENTINGUL EFICIENT PAS CU PAS

arfo.ro | contact@arfo.ro